

HALLSBERGS KOMMUN
Kultur- och utbildningsförvaltningen

Sagobackens plan mot diskriminering och kränkande behandling

2012-2013

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen: Förskolan

Ansvariga för planen: Helen Peterson (processledare)

Vår vision: På vår förskola ska alla barn känna sig trygga och bli respekterade för den de är oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Ingen ska heller utsättas för kränkande behandling.

Planen gäller från: 2012-10-01

Planen gäller till: 2013-09-30

Barnens delaktighet: Barnen uppmuntras att ta ansvar och stötta sina kompisar. Samtal pågår fortlöpande om hur vi är mot varandra. I samråd med barnen vill vi att de ska känna att vi har ett gemensamt ansvar för att alla ska må bra och att de berättar för oss pedagoger om de själva blir utsatta för kränkande behandling eller ser att någon blir utsatt.

Vårdnadshavarnas delaktighet: Vårdnadshavarna informeras via mail om kartläggningsarbetet här på förskolan och uppmanas att meddela oss om de har något att tillföra. Vid höstens grupputvecklingssamtal/föräldramöte diskuteras planens innehåll och vårt arbete med den. Vi pratar om utvärderingen av förra årets plan och presenterar den nya. Vi samlar in de tankar och funderingar som kommer fram. Den kommungemensamma enkäten till vårdnadshavare och våra frågor inför utvecklingssamtalen berör också detta område.

Personalens delaktighet: Vi tar upp planen kontinuerligt under året i arbetslaget. Hela arbetslaget är delaktigt i kartläggning, analys, insatser och utvärdering. Ansvarig för planen sammanställer materialet och för in de gemensamma synpunkterna i planen.

Förankring av planen: Förankring av planen hos barnen sker dagligen i verksamheten. Pedagogerna diskuterar planen på arbetsplatsträffar och planeringsträffar. Ny personal och vikarier informeras. Planen finns med i en pärm som all ny personal tar del av. Föräldrar informeras och görs delaktiga vid höstens grupputvecklingssamtal /föräldramöte. Planen finns på förskolans hemsida och även i hallen.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats: Resultatet av våra insatser diskuterades på APT samt vid en stängningsdag under våren. Barnens och föräldrarnas åsikter fångades upp under utvecklingssamtal samt i den årliga kommungemensamma enkäten.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan: Personalen på förskolan tillsammans med förskolechefen. Föräldrarna via enkät. Barnen i den dagliga verksamheten, genom samtal.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan: Planen upprättades, men blev ej utlagd på hemsidan. Detta görs så snart hemsida upprättats. Vårdnadshavarna informerades om att en kartläggning gjordes och blev ombedda att meddela oss om de ville tillföra något. Inga vårdnadshavare rapporterade någon form av kränkning eller diskriminering. Den kommungemensamma enkätundersökningen och sammanställningen av våra utvecklingssamtal visade att vårdnadshavarna anser att både de själva och deras barn känner sig trygga och trivs på förskolan.

I samtal med och observationer av barnen framkom i vår kartläggning, att de inte alltid accepterar ett nej i leken. För att få som de vill förekom olika typer av hot, framför allt gällde detta cyklarna ute på gården. Detta har vi arbetat mot genom att vara närvarande i barnens lek och ingripa när vi ser att det behövs. Vi har minskat hetsen kring cyklarna på gården genom att ha turtagningslista och en cykelfri dag i veckan. Cyklarna är inte längre lika åtråvärda och barnen hittar annat att leka med ute på gården. Vi har aktivt arbetat med vårt förhållningssätt till varandra. Vi har sett att vissa barn får en stämpel av att vara dum. Vi har försökt komma ifrån detta genom att till exempel prata om att ingen ÄR dum, utan poängterar att man kan GÖRA dumma saker fast man är snäll. Att alla tränar sig på olika saker och vi får försöka hjälpa till och visa/berätta hur man gör istället. Detta är ett ständigt pågående arbete där vi pedagoger är viktiga för att inget barn ska känna sig utsatt.

I utvärderingen av planen framkom också att vi behöver bli tydligare i vår information till våra vikarier. Därför upprättade vi omgående en pärm där bland annat planen ingår. Vi ber alla vikarier ta

del av det som finns i pärmen. Vi fortsätter arbeta med vår värdegrund och vårt förhållningssätt genom att hålla diskussionen levande och ständigt reflektera över det som händer i verksamheten, både vi pedagoger och tillsammans med barnen. Vi ska också ta upp vårt arbete med planen på höstens föräldramöte. Vi vill uppmärksamma föräldrarna på hur vi pratar med och till barnen när det gäller hur vi är mot varandra. Detta för att även de kan ha det i åtanke när de pratar om andra barn på förskolan hemma.

Årets plan ska utvärderas senast:2013-06-24

Beskriv hur årets plan ska utvärderas: Personalen diskuterar hur arbetet med planen gått under året på gemensamma planeringar och redovisar resultatet i kvalitetsredovisningen.

Föräldrarna svarar på frågor i den kommungemensamma enkäten samt under utvecklingssamtal under våren. Barnen är med och funderar och diskuterar kring planens innehåll i den vardagliga verksamheten, utifrån mognad och förståelse.

Ansvarig för att årets plan utvärderas: Helen Peterson

Främjande insatser

Främja likabehandling oavsett kön.

Områden som berörs av insatsen: Kön

Mål och uppföljning: Flickor och pojkar ska ha samma möjligheter att pröva och utveckla förmågor och intressen utan begränsningar utifrån stereotypa könsroller.

Inga barn ska känna sig utsatta för diskriminering eller kränkande behandling på grund av kön.

Vi följer upp genom att delge varandra goda exempel ur vardagen som belyser genusfrågan.

Insats: Förskolans pedagoger ska vara aktivt närvarande där barnen befinner sig och möta dem med verkligt intresse utan att döma efter stereotypa könsmonster.

Vi ger barn som bryter könsbundna lekmönster eller beteenden positiv bekräftelse.

Vi går aktivt in i situationer där flickor utesluter pojkar från sina aktiviteter på grund av att de är pojkar och tvärt om.

Diskussioner och översyn av miljön, skapa könsneutrala lekmiljöer.

Vi samtalar i vardagen om allas lika värde oavsett kön.

Personalen reflekterar och diskuterar nuvarande förhållningssätt gentemot pojkar och flickor i verksamheten.

Personalen ser över material och litteratur på förskolan - är den könstypisk? Finns det annat material eller litteratur som är att föredra?

Ansvarig: Victoria Jacobsson

Datum när det ska vara klart: Vi ser över material och litteratur i november. För övrigt fortlöpande.

Främja likabehandling oavsett funktionsnedsättning.

Områden som berörs av insatsen: Funktionsnedsättning

Mål och uppföljning: Alla barn ska ha samma möjlighet att delta i all verksamhet på förskolan, oavsett funktionsnedsättning.

Vi följer upp regelbundet under året på Lilla Arenans planeringsmöten och nätverksträffar med berörda personer.

Insats: Vi ser kontinuerligt över förskolans lokaler och utemiljöer för att undanröja eventuella hinder för personer med funktionsnedsättning.

Vi anpassar vår verksamhet med hänsyn till olika barns förutsättningar.

Vi har en attityd som visar att alla är lika värda.

Vi har kontinuerlig kontakt med föräldrar och berörda instanser för att öka vår kunskap om barnets funktionsnedsättning. Detta för att kunna tillgodose barnets behov och öka barnets möjligheter i förskolan.

Personalen reflekterar utifrån att se individen med dess möjligheter oavsett funktionsnedsättning.

Vi hjälper övriga barn i gruppen att ta kontakt på bästa sätt och förklara vad som är bäst för barnet med funktionsnedsättning.

Ansvarig: Maria Ohlsén

Datum när det ska vara klart: Kontinuerligt

Främja likabehandling oavsett religion eller annan trosuppfattning.

Områden som berörs av insatsen: Religion eller annan trosuppfattning

Mål och uppföljning: Alla barn oavsett religion eller annan trosuppfattning har samma rättigheter och möjligheter. Alla föräldrar ska med samma förtroende kunna skicka sina barn till förskolan. De ska veta att barnen inte blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra religiösa åskådningen.

Detta arbete följs upp på planeringsmöte i januari.

Insats: Vi tar hänsyn till olika religiösa övertygelser. Vi ser till den enskilda individen och är öppna för och positiva om barnet, vårdnadshavare eller anhöriga vill dela med sig av sin religion och kunskap. När barnens frågor om tro och religion kommer visar vi på att man kan/får tro på olika sätt.

Ansvarig: Camilla Karlsson

Datum när det ska vara klart: Fortlöpande när det blir aktuellt.

Främjande likabehandling oavsett etnisk tillhörighet.

Områden som berörs av insatsen: Etnisk tillhörighet

Mål och uppföljning: Barnen har vetskap om andra etniska tillhörigheter och kulturer. De respekterar alla människor och vet att alla har samma rättigheter.

Alla barn oavsett etnisk eller kulturell tillhörighet har samma rättigheter och möjligheter. Inga barn ska känna sig diskriminerade eller trakasserade på grund av etnisk eller kulturell tillhörighet.

Insats: Vi arbetar för att utveckla barnens förmåga att leva sig in i och respektera andras kulturer.

Vi synliggör likheter och olikheter i det man gör, i språk, traditioner, seder och vanor. Vi betonar att vi är lika men ändå olika.

Språknätverket arbetar för att böcker med personer från olika kulturer ska finnas i bokväskorna som kommer till förskolan.

Vi ska köpa in dockor med olika etnisk tillhörighet.

Vi har en världskarta som vi tittar på och samtalar kring, tillsammans med barnen.

Ansvarig: Camilla Carlsson

Datum när det ska vara klart: Dockorna köps in i november. För övrigt fortlöpande.

Främjande likabehandling oavsett sexuell läggning

Områden som berörs av insatsen: Sexuell läggning

Mål och uppföljning: Barnen ska ha förståelse för att alla människor är lika mycket värda oberoende vilken sexuell läggning man har. Förskolans verksamhet ska präglas av en öppenhet och respekt för skillnader i människors levnadssätt. Alla ska bemötas lika oavsett sexuell läggning.

Alla barn känner stolthet över sin familj.

Vi följer upp detta arbete vid planeringsmöte i februari.

Insats: I samtal med barnen är vi medvetna om att det inte är ”mamma-pappa-barn” som är den enda typen av familj.

Vi bemöter och bekräftar olikheter på ett positivt sätt.

Vi arbetar för att barnet aldrig ska känna sig annorlunda.

Vi låter de äldre barnen rita sin familj för att sedan samtala kring detta. De yngre barnen arbetar med trygghetstavlor där familjen finns med.

Ansvarig: Carina Larsson

Datum när det ska vara klart: Kontinuerligt.

Främja likabehandlingsarbetet mot kränkande behandling

Områden som berörs av insatsen: Kränkande behandling

Mål och uppföljning: På vår förskolan ska ingen behöva utsättas för enstaka eller upprepade

kränkningar eller mobbing.

Vi vill öka barnens förmåga till empati och förståelsen för alla människors lika värde.

Öka barnens förmåga att hjälpa varandra och lösa konflikter.

Vi följer upp detta arbete kontinuerligt vid våra planeringsträffar.

Insats: Arbetslagen är lyhörda och tar vara på vardagstillfällena till emotionellt lärande samtal med barnen. Vi äser böcker och för samtal kring hur man är mot varandra.

I frågorna som vi ställer till barnen inför utvecklingssamtalet tar vi upp detta.

Ansvarig: Pethra Johansson

Datum när det ska vara klart: Kontinuerligt.

Kartläggning

Kartläggningsmetoder: Regelbundna observationer av verksamheten och samtal med barnen, om hur de trivs och om hur de kan påverka verksamheten ligger till grund för kartläggningen av verksamheten. Vi samtalar även med föräldrarna vid föräldramöten och utvecklingssamtal samt samtal vid hämtning och lämning.

Områden som berörs i kartläggningen: Kränkande behandling, Kön, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning och Sexuell läggning

Hur barn och föräldrar har involverats i kartläggningen: Vi har samtalat med och intervjuat barnen allt efter ålder och mognad. De yngsta barnen kan inte i ord uttrycka sig och där är våra observationer viktiga. Även föräldrarnas reflektioner tas tillvara.

Föräldrarna har blivit informerade om planen och den har diskuterats vid höstens grupputvecklingssamtal/föräldramöte.

I den komungemensamma enkäten svarar föräldrarna på frågor som tar upp trivsel, trygghet och bemötande.

Hur personalen har involverats i kartläggningen: Vi har diskuterat planen på våra arbetsplatsträffar. Båda arenorna har ansvarat för respektive kartläggning.

Resultat och analys: Kartläggningen visar att barnen i stort känner sig trygga på förskolan och inget har framkommit från föräldrarna. Våra observationer visar dock att några av de yngsta barnen på förskolan ibland upplever de äldre barnen som skrämmande.

Det förekommer också att de yngre barnen på förskolan puttar, biter och river varandra. Bland de äldre barnen är klimatet ibland lite hårt och vi hör kommentarer barnen emellan som inte är önskvärda.

Förebyggande åtgärder

De yngre barnen skräms av de äldre barnen.

Områden som berörs av åtgärden: Kränkande behandling

Mål och uppföljning: En barngrupp där barnen inte behöver känna rädsla för andra barn, utan där alla lär sig hur man är mot varandra.

Vi följer upp arbetet vid avdelningsplaneringen.

Åtgärd: Närvarande pedagoger som hjälper barnen innan kränkning hinner ske.

Prata med de äldre barnen om hur de små reagerar och hur de kan göra för att de små inte ska bli skrämda.

Vi låter barnen gå ut i hallen i omgångar för att det inte ska bli för rörigt.

Motivera åtgärd: Vi har sett att de äldre barnen ibland inte känner av när skoj och bus går för långt och skrämmer de små. Situationer där det blir många barn samtidigt är extra sårbara. Vår närvaro är viktig.

Ansvarig: Helen Peterson

Datum när det ska vara klart: Under höstterminen

Barn som knuffar, slår eller biter andra samt hårda ord mot varandra.

Områden som berörs av åtgärden: Kränkande behandling

Mål och uppföljning: En barngrupp där barnen respekterar varandra och visar empati.

Vi följer upp arbetet vid avdelningsplaneringen.

Åtgärd: Närvarande pedagoger som hjälper barnen innan kränkning hinner ske.

När de yngsta barnen (1-2 år) utsätts för knuffar eller bitt markerar vi kort och tydligt att detta är fel, men ägnar oss mest åt det utsatta barnet. Då en konflikt uppstår bland de äldre barnen tas båda parter omhand av en vuxen. Båda lyssnas till och man reder ut saken tillsammans. Vi belyser de goda exemplen för barnen för att stärka det positiva beteendet.

Motivera åtgärd: De yngsta barnen behöver korta tillrättavisningar, medan de äldre barnen i större utsträckning kan resonera och lösa konflikter tillsammans. Vi tror på att stärka allt positivt och därför blir en viktig del i arbetet att lyfta fram goda exempel.

Ansvarig: Helen Peterson

Datum när det ska vara klart: Omgående och fortlöpande

Rutiner för akuta situationer

Policy. Det ska råda nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling i vår förskola.

Alla barn ska känna sig trygga i samspelet med de andra barnen och med personalen.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling: Vi pedagoger är närvarande i barnens vardag på förskolan. Vi håller god uppsikt över alla platser där barnen befinner sig.

Personal som barn och föräldrar kan vända sig till: Alla förskollärare och barnskötare som arbetar på förskolan.

Telefon: 0582/68 64 12

E-postadress: forskolan.sagobacken@hallsberg.se

Förskolechef Katarina Wallströmer

Telefon: 0582/ 68 64 00

E-postadress: katarina.wallstromer@hallsberg.se

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn: Vid kännedom om att kränkning har eller kan ha inträffat utreds det skyndsamt. Alla parter blir lyssnade på och det kan räcka med att prata om det för att få händelsen klarlagd och utagerad.

I mer komplicerade fall omfattar samtalen även barnens föräldrar. Den personal som varit närvarande vid det inträffade har ansvar att informera de berörda föräldrarna. Kränkningen dokumenteras som tjänsteanteckning av personalen och lämnas till förskolechefen som i sin tur för informationen vidare till huvudmannen.

Vid allvarliga fall sammankallar förskolechef berörda och kopplar in tex elevhälsoteamet.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal

Då ett barn kränks av en anställd kontaktas förskolechefen skyndsamt. Hon ansvarar för att händelsen utreds.

Rutiner för uppföljning: Varje enskilt fall följs upp inom tio dagar vid arbetslagets planeringsträff, samt eventuellt vid arbetsplatsträffen.

Rutiner för dokumentation: På vår förskola dokumenterar vi utredning, åtgärder och uppföljning enligt kommunens rutiner som beskrivs i broschyren "Förskolans dokumentation om barn".

Ansvarsförhållande: De i personalen som är aktiva i ärendet ansvarar för det åtgärdande arbetet och för att en tjänsteanteckning skrivs och lämnas till förskolechefen. Förskolechefen ansvarar för att tjänsteanteckningen kommer till barnets akt.